

Palkansaajan ostovoima ja verotus 2013 ja 2014

MITÄ TULI PÄÄTETTYÄ?
ENTÄ SEURAAVAKSI?

VERO- JA TALOUSLINJAUSTEN NÄKYMISTÄ

- 1) Mitä tuli päätettyä? – palkansaajan ostovoima raamisopimuksen ja hallituksen kehysriihen jäljiltä
- 2) Kehysriihi ja valtiontalouden sopeutus
- 3) Elokuun budjettiriihen veroasiat
- 4) Talouspolitiikan suunta jatkossa
- 5) Seuraava palkkakierros ja verotus

1) MITÄ TULI PÄÄTETTYÄ? – PALKANSAAJAN OSTOVOIMA RAAMISOPIMUKSEN JA KEHYSRIIHEN JÄLJILTÄ

- Palkansaajan ostovoima on kääntymässä laskuun vuonna 2013 - viime syksynä raamisopimuksessa sovituista palkankorotuksista huolimatta
 - Syy: hallitus päätti maaliskuun kehysriihessään (vastoin alkuperäistä ohjelmaansa, joka oli voimassa vielä raamisopimusta tehtäessä) kiristää palkansaajien verotusta vuosina 2013 ja 2014
- Palkansaajien ostovoiman leikkaaminen vuosina 2013-2014 uhkaa hyydyttää kotimaisen kysynnän ja samalla vaarantaa talouskasvun terveen perustan
- Hallituksen lipsuminen alkuperäisestä linjauksestaan, jonka mukaan työn verotuksen ei anneta vaalikaudella kiristyä, kasaa paineita myös tuleviin palkkaratkaisuihin nykyisen raamisopimuksen jälkeen

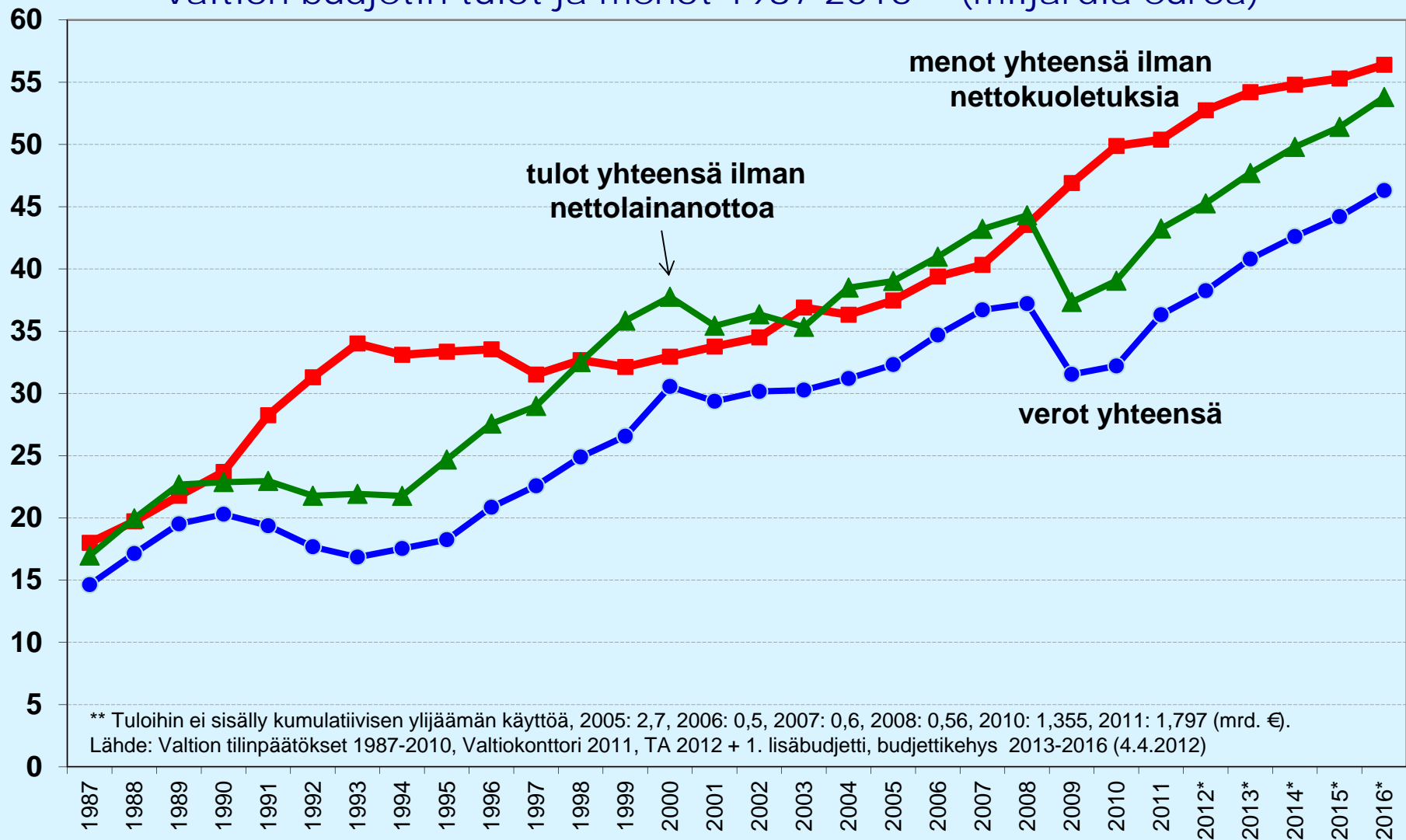
2) KEHYSRIIHI JA VALTIONTALouden SOPEUTUS

” Hallitus sitoutuu toteuttamaan uusia lisäsopeutustoimia, mikäli valtion velan bruttokansantuoteosuus ei näytä kääntyvän laskuun ja valtion talouden alijäämä näyttää asettuvan yli 1 prosenttiin bruttokansantuotteesta ”

- Tässä on kaksi vaihtoehtoista sopeutuskriteeriä yhdessä lauseessa:
 - 1) Valtion velan BKT-osuus laskuun (= alijäämä < 4 mrd €)
 - 2) Alijäämä alle 1 prosenttia BKT:sta (= alijäämä < 2 mrd €)
- Hallitus päätti kehysriihessään 22.3.2012 toimenpiteistä, jotka täyttävät yo. kriteerin **1)**. Arvioitu valtion budjettitalouden alijäämä 2015 on 3,8 mrd €, jolloin valtion velan BKT-osuus ei enää kasva
 - Kehysriihessä päätetyn sopeutuksen mittaluokka on sopiva ja riittävä
 - Ongelmallista on turvautuminen sopeutuksessa myös työn verotuksen kiristämiseen – tältä osin kehyspäätöksiä on syytä tarkistaa jatkossa

BUDJETTIALIJÄÄMÄ PIENENEEE HILJALLEEN

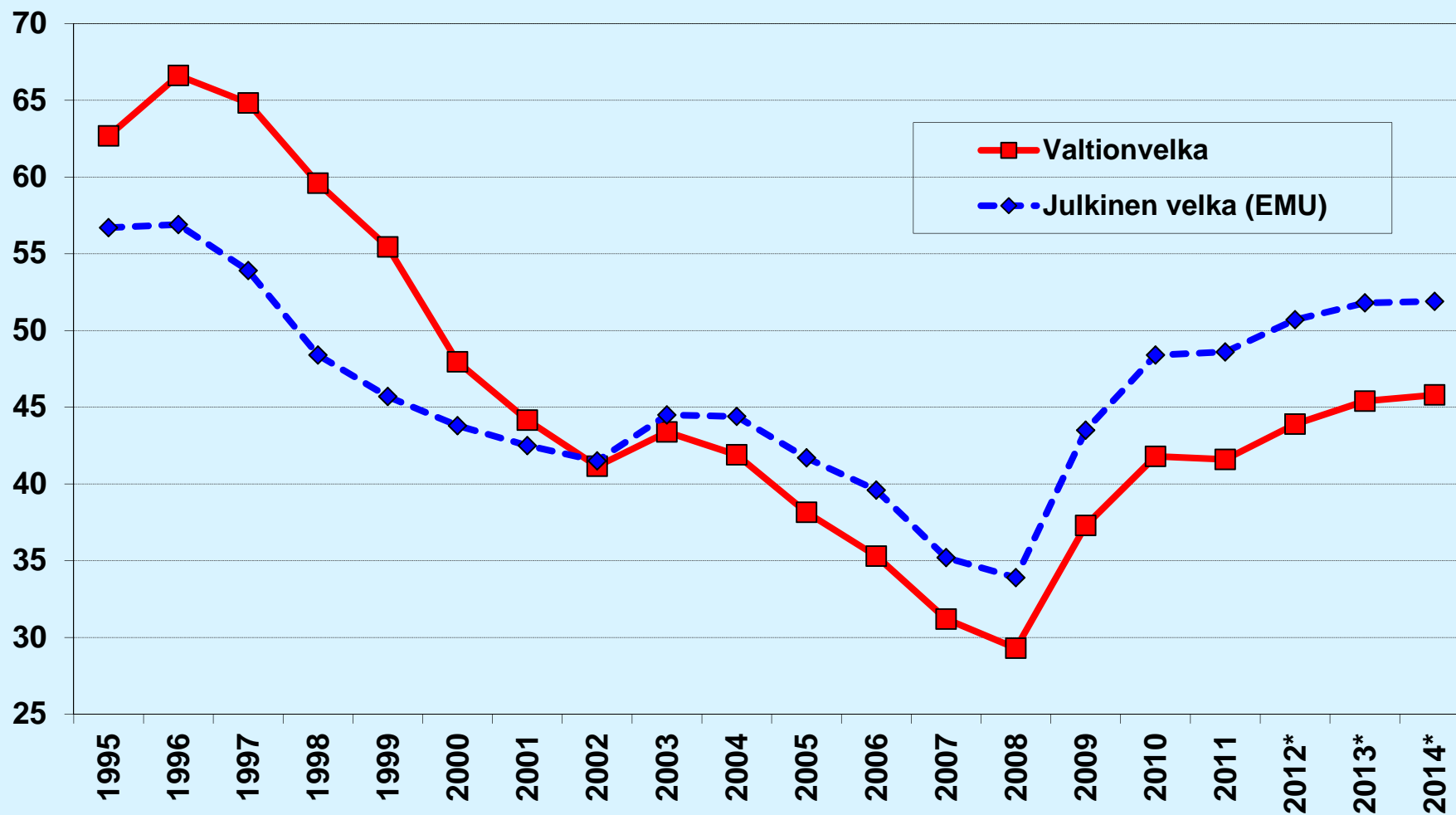
Valtion budjetin tulot ja menot 1987-2016** (miljardia euroa)

VERONMAKSAJAT
Puolenpitoa.

VALTION VELKASUHDE TASAANTUU

Valtionvelka ja julkinen velka (EMU) 1995-2014*, % BKT:sta

Lähteet: Tilastokeskus 2.3.12012; VM Taloudellinen katsaus 4.4.2012

3) ELOKUUN BUDJETTIRIIHEN VEROASIAAT: PITKÄ LISTA MUUTOKSIA TYÖN ALLA

- Kaikkia ALV-kantoja korotetaan yhdellä prosenttiyksiköllä
- Ansiotulojen verotusta kiristetään jättämällä ansiokehityksen mukaiset tarkistukset veroperusteisiin tekemättä 2013-2014 (perusvähennystä ja pienten tulojen työtulovähennystä kuitenkin korotetaan)
- Valtion tuloveroasteikkoon uusi luokka yli 100 000 euron tuloille 2013-2015
- Suurten eläkkeiden verotukseen lisäkiristys
- Perintöveroon korotus yli miljoonan euron perinnöille
- Varainsiirtoveroon korotus
- Vakuutuslahjojen verohuojennus poistetaan
- Vapaaehtoisiin eläkkeisiin ja PS-tileihin ikärajan korotus
- Yhteisöveroon T&K –vähennys; pääomaveroon sijoittajan verokannustimia
- Innovaatiotuloille ”veroboksi” ?
- Kilometrikorvauksiin muutos ?

4) TALOUSPOLITIIKAN SUUNTA JATKOSSA: KASVUA VERONKIRISTYKSIÄ PURKAMALLA, EI SILTARUMMUILLA

- Valtiontalouden sopeuttaminen kohdistuu kehysriihen päätöksillä suurelta osin työssäkävien ostovoimaan
- Kasvupolitiikka ei ole lähivuosina tukevalla perustalla, jos ansiotulojen ostovoimaa jatkuvasti leikataan verotusta kiristämällä
 - Viennin vahvan vedon varaan ei parane lähivuosina liikaa laskea kansainvälisen talouden epävarmuuden jatkuessa
 - Nyt pitäisi kantaa huolta kotimarkkinoista - hallitus ottaa riskin leikkaamalla tuntuvasti kotimaista yksityistä kysyntää
 - Myös yksityiset investoinnit edellyttävät kotimarkkinoiden elpymistä
- Mikäli hallitus panostaa jatkossa kasvun edistämiseen, on ensimmäisenä syytä ottaa tarkasteluun ansiotulojen verotus
 - Kohtuullinen palkkaverotus asetettava siltarumpujen edelle: ansiotulojen verotuksen kiristysten purkamisen on oltava talouskasvun edistämisessä ensisijaista mm. julkisten investointien paisuttamiseen verrattuna

5) SEURAAVA PALKKAKIERROS JA VEROTUS: KOHTUULLINEN VEROTUS TUKEMAAN OSTOVOIMAA

- Edellistä raamisopimusta viime syksynä solmittaessa veroporkkanaa ei pyydetty eikä tarjottu
 - Seurauksena on palkansaajan ostovoiman kääntyminen vuonna 2013 laskuun palkankorotuksista huolimatta, kun hallitus on sittemmin kehysriihessään päättänyt alkaa kiristämään palkansaajien verotusta
- Nyt uhkana on pahimmillaan negatiivinen kierre, jossa yhdistyvät kiristävä palkkaverotus, heikkenevä kilpailukyky ja hiipuva ostovoima palkkojen nimelliskorotuksista huolimatta
- Nykyisen raamisopimuksen umpeutuessa (vuoden 2013 jälkeen) olisi löydettävä eväät tämän negatiivisen kierteen kääntämiseksi jälleen positiiviseksi niin, että palkkaverojen kohtuullistaminen tukisi osaltaan palkansaajien ostovoimatavoitteita